

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Димитров Тенев,
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Научна специалност: „Икономика и управление“ (по отрасли)

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по икономика.

Основание за становището: Участие в състава на научното жури по защитата на дисертационния труд съгласно заповед № 1654/28.06.2016 г. на Ректора на Тракийски университет, Стара Загора.

Автор на дисертационния труд: Теньо Николов Манолов.

Тема на дисертационния труд: „Териториалната локализация на бизнеса (на примера на област Кърджали)“.

1. Информация за дисертанта

Теньо Николов Манолов е роден на 28.03.1974 г. Средното си образование е завършил през 1993 г. в Природоматематическата гимназия с разширено изучаване на чужди езици „Отец Паисий“, гр. Кърджали. Придобива ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в Университета за национално и световно стопанство – София. Работил е в регионален инспекторат по образование – Кърджали, като началник сектор „Инвестиции и проекти“ в община Кърджали, в Райфайзенбанк, клон Кърджали, експерт „Мониторинг“ към Министерството на труда и социалната политика, като изпълнителен директор на „СД Лайтинг“ АД – София, директор на дирекция в община „Марица“, област Пловдив и заместник кмет на община Асеновград. От 2012 г. е финансов контролър в Областната администрация, гр. Пловдив.

Докторант в самостоятелна форма на обучение в Тракийския университет, Стара Загора от 2012 г., катедра „Регионално развитие.“

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е структуриран в „класическия“ вариант от увод, три глави, заключение, използвана литература и

приложения. Общият обем без приложенията е 184 страници. Структурата на работата е добре балансирана, изложението е ясно и логично, стилът е професионален и компетентен.

Списъкът на използваната литература включва 106 заглавия, от които 22 на български език, 76 – на английски и 8 интернет източници.

Темата на дисертационния труд е актуална и значима с оглед на значението на факторите, определящи териториалното разположение на бизнеса, недостатъчната теоретична разработеност и липсата на достатъчно практико-приложни изследвания по тази проблематика.

Целта и задачите на изследването са ясно формулирани и логически обвързани, предметът и обектът са точно и обосновано дефинирани. Добре би било основната изследователска теза да се подкрепи от диференцирани в съответствие със задачите хипотези, които биха се доказали или отхвърлили в процеса на изследването.

Методическият инструментариум е в съответствие с целта и задачите на разработката и обхваща адекватни съвременни методи и показатели за проучване на териториалното развитие на бизнеса и осигуряване на сравнимост и съпоставимост на получените резултати.

Изложението по темата е стегнато, професионално и компетентно, с научен стил и език. То разкрива както задълбочената теоретична подготовка, така и отличната осведоменост да докторанта по практическите проблеми, предмет на дисертационното изследване.

3. Оценка на научните и научно-приложните резултати и приноси

Търсенето (и най-вече – намирането) на най-подходящите условия за организиране и развитие на бизнеса е не само ключов фактор за конкурентоспособност и ефективност на всяка стопанска дейност, но и сложен и многоаспектен процес с многобройни проблеми и „неизвестни“. Именно наличието на подобна „ниша“ създава благоприятни предпоставки за творческа изява и доказване на изследователските умения на докторанта, а „продукт“ на тези умения са научните и научно-приложните резултати от дисертационната работа, обобщени в следните насоки:

Първо: Въз основа на използваните литературни източници критично и компетентно са изяснени основните понятия и виждания относно същността, причините и факторите за териториалното разположение и успешното развитие на икономическите субекти и са систематизирани теоретичните модели на локализационната теория и теорията за регионалния икономически растеж.

Второ: Разработен е адаптиран методически подход и инструментариум за анализ и оценка на социално-икономическото развитие на териториалните единици. Особено успешно е приложението на „Shift – share” анализа в териториален аспект като метод за оценка на развитието на стопанската дейност.

Трето: Проведено е обхватно, задълбочено и систематично емпирично изследване на социално-икономическото развитие на област Кърджали. В резултат на сравнителния анализ чрез система от показатели са обобщени оценки и изводи относно конкурентната позиция на областта в национален аспект и вътрешнорегионалните различия като концентрация на дейности и потенциал за развитие на общини и сектори на бизнеса.

Четвърто: Идентифицирани са основните локализационни фактори за пространствената ориентация на бизнеса в област Кърджали и тяхното влияние върху развитието на стопанската дейност в региона.

Пето: Въз основа на критичния анализ и оценка на основните компоненти на бизнес средата и съществуващите регулации в бизнеса са дефинирани основните проблеми и са предложени конкретни решения и препоръки за подобряване на условията за развитие на бизнеса чрез комплекс от организационни и законодателни мерки на национално и регионално равнище.

Така представените резултати от изследването дават основание за обобщената оценка, че поставената цел и задачи на дисертационната работа са изпълнени.

Приемам за коректно формулирани, обективно обосновани и защитими посочените в автореферата научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

4. Оценка на публикациите на дисертанта

Представени са три публикации по темата на дисертацията, от които 2 са самостоятелни и една в съавторство. Две от статиите са на английски език в добре познато научно списание и една в университетски годишник с научни трудове.

Съдържанието на публикациите отразява важни и съществени моменти от изследователските търсения на докторанта, но не съм напълно убеден, че осигуряват достатъчна публичност на резултатите от проведеното изследване, особено в методически план.

Авторефератът на дисертацията напълно съответства на изискванията по обем, съдържание, структура и качество и коректно отразява

същността, съдържанието и постигнатите резултати на дисертационния труд.

5. Критични бележки, препоръки и въпроси

Въпреки безспорното качество на дисертационния труд подобна сложна индивидуална разработка дава основание за някои въпроси, бележки и препоръки. Трябва да се отбележи, че те в никакъв случай не снижават достойнствата на представената работа, но биха могли да подпомогнат дисертанта в бъдещите му изследвания и научни изяви.

1. Значително по-престижно би било, ако целта на дисертационния труд беше насочена към разработването на **модел** за оценка на териториалната локализация на бизнеса. Считаю, че теоретичната подготовка и натрупаният опит на дисертанта са отлични предпоставки за реализацията на тази препоръка в бъдещата му изследователска работа.

2. В структурно и съдържателно отношение работата би спечелила от подкрепата на изследователската теза от известен брой хипотези, които да бъдат доказани или отхвърлени в процеса на изследването.

3. Задача № 4 би звучала по-добре като „оценка“, а не просто „преглед“ на ...

4. Въпреки практическото удобство считам, че списъкът на фигурите и таблиците не е на най-подходящото място в началото на дисертацията.

5. Цитирането на литературните източници излишно е дублирано в текста и под линия.

6. Все още съществуват някои проблеми в редакционното, стилово и техническо оформление, които са характерни за повечето подобни разработки.

Както е видно, не става дума за съществени и непреодолими слабости, а за типичните в подобни случаи „грешки на растежа“.

Към автора на дисертационния труд имам два въпроса:

1. Защо е избран методът за „Shift - share“ анализ? Какви са неговите предимства и възможности в подобно изследване?
2. Дават ли отражение и как могат да бъдат отчетени многобройните социо-културни фактори, свързани със специфичната етническа, културна и религиозна структура на региона?

6. Заключение

Дисертационният труд на Теньо Николов Манолов е посветен на актуален и значим проблем. Проведено е самостоятелно научно изследване, основано на издържана методология и методика. Налице са изследователски резултати с научен и научно-приложен характер. Това ми дава основание да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на Теньо Николов Манолов образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Народно стопанство (вкл. Регионална икономика и история на народното стопанство)“.

02.09.2016 г.

Член на НЖ:

/доц. д-р Николай Тенев/